

REDACTIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.
ABONAMENTUL
Pe un an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10 "
Pe 1 lună ... 2 "
N-rii de Duminecă pe an 4
coroane.
Pentru România și America
10 coroane.
Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.
INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.
Manuscripte nu se
inapoiază.
Telefon oraș și comitat 502.

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 23.

Primejdia cea mare.

De Ioan Slavici.

România, — așa s'a zis în dieta ungară, — n'ar mai putea să existe, dacă n'ar exista statul național maghiar.

De ce?

Pentru că n'fața mării primejdii, care o amenință despre Mează-noapte, România se razămă pe Ungaria.

Să fie oare adevărat lucrul acesta?

Pe cât știm noi, România e vecina Rusiei pe o mare întindere, iar Ungaria e despărțită de Rusia prin România și prin Bucovina și Galiția, care fac parte din împărăția austriacă. După judecata sănătoasă dar Ungaria nu e direct amenințată câtă vreme România, Bucovina și Galiția nu sunt stăpânite de Țarul tuturor Rusiilor, și nu Ungaria e apărarea României, ci România e apărarea Ungariei. Adevărul cel mare și recunoscut de toți oamenii cuminte ar fi, că România și Austria, direct amenințate, trebuie să facă cauză comună, iar Ungaria e interesată, ca România și Austria să fie tari, ca să poată înfrunța primejdia.

Se poate însă, ca soții de lucrare ai dlui Wekerle să fie mai cu minte decât toți oamenii cu minte, și trebuie să ne dăm silința de a ne dumeri asupra adevărului.

A mai fost odată o primejdie mare, în fața căreia România trebuia să se unească cu Maghiarii, și istoria se scrie pentru ca oamenii să tragă învățătură din ea.

La 1386, când Mircea-Vodă s'a ridicat în scaunul Munteniei, Turcii stăpâneau numai o mică parte din peninsula-balcanică, dar și-i făcuseră tributari pe Bizantini, pe Bulgari și pe Sârbi și erau gata să treacă Dunărea și să înainteze spre Ungaria.

Mircea-Vodă i-a invitat atunci pe Maghiarii să se ridice asupra Turcilor, căci Ungaria va fi direct amenințată, dacă Muntenia nu se va mai putea susține.

Maghiarii au răspuns, că ei nu se tem de Turci, și au rămas acasă.

Adevărul era, că dâșii se sbuciumau între dâșii voind să ridice în scaun pe Sigismund, alții pe Maria și iar alții pe Carol de Durazzo. Ei n'au luat dar parte la bătălia dela Cosovo, în urma căreia s'a desființat statul bulgaro-român și s'a desbinat în două regate țaria sârbescă.

Ridicându-se Sigismund în scaun, s'a pus la cale un fel de cruciată, și Mircea-Vodă din Muntenia, precum și Stefan-Vodă din Moldova s'au luptat la Nicopoli alături cu Maghiarii, dar cel dintâiu, care a părăsit câmpul de luptă a fost Stefan Laczkovics, voivodul Ardealului și căpetenia nobilimii ungare, care ținea cu Carol de Durazzo, rivalul lui Sigismund.

În urma înfrângerii dela Nicopoli s'a mai desființat și unul din cele două regate

sârbești și Ungaria era despărțită de Turci numai prin micul regat al Brancovicilor. Nobilii maghiari cu toate aceste se certau între dâșii, și nici Ioan Corvin, nici Pavel Chinezul nu au putut să-i înfrunte pe Turci cu destulă putere.

Mateiu Corvin ar fi fost destul om, ca să poată frânge puterea otomană, dar a fost nevoit să-și petreacă viața în luptă cu nobilimea vecinic turbulentă și cu rivalii susținuți de ea spre a-l pune în strâmtoare.

După-ce el a murit otrăvit de agenții nobilimii, Ungaria nu mai are decât umbră de rege, și noblimea stăpânește fără de frâu.

Eată de ce Stefan-Vodă, om bătrân acum, le dă Moldovenilor statul, ca să nu se mai razăme pe popoarele dela apus, care-și petrec viața în sbuciumări deșerte, ci să între la învoială cu Turcii, ceea ce fiul său Bogdan a și făcut la 1511, o sută de ani dupăce Mircea-Vodă făcuse pentru aceleași cuvinte același lucru.

Așa s'a produs în inimile Românilor simțământul, că a te razămă pe Maghiarii ori pe Lepi e lucru ardețesc.

S'a pornit, ce-i drept, câțiva ani în urmă un fel de cruciată, dar Ioan Zápolya, căpetenia nobilimii, în loc de a fi înaintat asupra Turcilor, s'a războit cu țărâtimea resculată de Gheorghe Dózsa și noblimea și-a petrecut apoi timpul cu legile lui Verböczi.

Unde e noblimea ungară la 1522, când Turcii rump cel din urmă zăgaz desființând și al doilea regat sârbesc? Unde este ea la 1526, când pierе cel din urmă rege al Ungariei la Mohács!?

După ce a căzut Sârbia mai cu anevoie se putea susține Ungaria și a căzut și ea fiindcă noblimea a părăsit pe Regele ei, ca să cerșească dela Sultanul voia de a asupri.

Timp de peste o sută cincizeci de ani aproape întreaga Ungarie a fost stăpânită de pașale turcești, dar în Muntenia și în Moldova Românii au știut să-și păstreze autonomia.

E învederat, că Ardealul ar fi fost prefăcut și el în pašalic turcesc, dacă n'ar fi fost la mijloc aceste două țări române, care din propria lor vrednicie s'au susținut; ar putea dar să zică Românii că au fost apărătorii Ardealului și unul din punctele de razăm pentru eliberarea Ungariei.

Nici odată însă Maghiarii n'au fost apărătorii țării române, căci dâșii, preocupați mereu de interese particulare, n'au fost în stare să apere nici propria lor patrie.

S'ar putea însă, ca, luând învățătură din cele trecute, ei să facă în fața Rușilor ceea ce n'au făcut în fața Turcilor.

Dacă așa este, ei își vor da toată silința, ca să sporească puterea Austriei, care îi desparte de Rusia spre mează-noapte, și ca să nu slăbească România, care e un fel de

cetate de apărare a Ungariei și a țărilor dela dreapta Dunării.

Noi nu le scriem aceste pentru Maghiarii, nici pentru Europa cea mare, ci pentru frații noștri Români, care nu cunosc trecutul tot atât de bine ca noi. Mai nainte de a merge ei mai departe îi rugăm să-și dea seamă: Ce au făcut, ce fac și ce au de gând să mai facă Maghiarii pentruca să se întărească atât Austria, cât și România? care sunt faptele, prin care au dovedit, că-și dau în adevăr seamă despre marile interese de conservare națională, care îi leagă de poporul român!?

Batjocura dela Viena, suferită de Unguri Duminecă după amiazi, când Nemții din Viena au dat năvală ș'au spart ferestrele casei ungurești, deși a fost crudă, totuși de dragul puterii Kossuth o rabdă. Ce să facă! Să se ia la ceartă cu stăpânirea din Viena? Ori cu Lueger, ai cărui oameni au spânzurat de felinar hainele ungurești umplute cu paie și scris pe ele »Kossuth«?

Ne, și ce ministru ra mând, Kossuth s'a mângâiat așa: Vienezii știu eu că nu pe mine m'au închipuit în acele haine ungurești, ci — neamul unguresc!

Iar acum iarăși se mângâie. A spus: — Așa mi-a spus un ministru austriac, că scandalul nu l'au făcut toți cei cari au fost la întrunirea lui Lueger, ci numai o parte. Asta într'atâta ni-a liniștit, încât am abzis de gândul să aducem vorba și în dietă.

Ce n'ar face însă kossuthiștii împotriva »Nemților ticăloși« dacă n'ar avea pe cei trei ministri?

Foc și pară ar fi în dietă și toți s'ar da pe partea lui Rakovszky, care ceruse ca ministrul austriac să meargă la casa ungurească și să ceară iertare dela delegația ungurească... Ba dacă poporalii au avut părerea asta în Viena, s'ar fi găsit vre-un kossuthist în dieta din Pesta, care să ceară ca însuși Majestatea Sa să se roage de iertare că vienezii Sei și-au bătut joc în așa chip cumplit de magnații și deputații unguri duși la Viena...

Așa însă, de dragul puterii, tac molcomi toți. Ba foile lor vestesc drept o biruință, că M. Sa — venind vorba despre batjocorirea casei ungurești unde se țin ședințele delegațiunii ungare — și-a arătat părerea de rău asupra celor petrecute... Dar' asta de sine se înțelege. Majestații Sale trebuie să-i pară rău și când s'ar încăiera între dâșele partidele austriace și s'ar sparge ferestrele vre-unui club, dar' mi-te când se sparg ferestrele casei ungurești și asupra delegațiilor unguri, chemați acolo de M. Sa în numele legii, se aruncă bâte și cuțite... M. Sale îi place pacea și rânduiala... Și fiindcă spune lucrul acesta, asta e o biruință kossuthistă?

Expozeul ministrului de finanțe

— Ședința de Miercuri a camerei. —

În ședința de Miercuri a camerei ministrului de finanțe care-i totodată și ministru-președinte, *Wekerle* și-a făcut expozeul financiar, adică a arătat starea gospodăriei statului nostru pe anul acesta.

Ministrul a spus că din cauza crizei nu s'a putut pregăti budgetul anului acestuia de cu vreme. Astfel el nu-i făcut după planul guvernului, ci mai mult după împrejurări. Investițiunile anului 1905 nu s'au executat toate căci în 1905 am avut ex-lex încât ele s'au amânat pe anul acesta. El a arătat mai departe, că ministrul de războiu și-a redus cheltuelile cu 27 de milioane nu pentru a economisi această sumă, ci pentru a le întrebuiți mai târziu.

În privința cheltuelilor și a veniturilor ministrul spune, că cheltuelile noastre au atins aceia margine până la care le putem împlini din venituri. De aici încolo va trebui să alergăm la datorii pentru a le face față. Căci deși veniturile noastre au crescut ele totuși nu au ținut pas cu cheltuelile cari sunt și mai mari. Speră, că și veniturile statului vor crește în viitor. Vom căuta să deschidem noi izvoare de venit.

Veniturile cresc și dela sine. Astfel veniturile anului acestuia au crescut față de 1904 cu 44 de milioane.

Pentru noi este de interes faptul, că după-cum reiese din budget ministru de instrucție publică *Apponyi* are de gând să sporească iarăși numărul școlilor de stat în părțile de nord și de sud și răsărit ale țării, adică între *Slovaci și Români*.

Am răbdat destul sporirea acestor așezăminte de maghiarizare printre noi. Ele nu aduc statului nici un folos, căci departe de a ne maghiariza înapoiază înaintarea culturală a Românilor. În cele din urmă ele nu sunt decât niște ocazii de a pune în pâne pe atâtea sute și mii de învățători fără post. Nădăduim, că deputații nostri vor protesta cu cuvenita energie în contra acestei munci de nimicire ce ni-se pregătește chiar pe banii nostri.

Ministrul de comerț *Kossuth* a înaintat raportul biroului central de statistică.

Ședința se ridică la orele 11 ¼.

Bugetul.

Bugetul arată toate cheltuelile și venitele diferitelor resorturi. Cumpăna lor se încheie cu un mic prisos. Iată-l:

Cheltueli:	1.299.762.806	cor.
Venituri:	1.299.765.378	>
excedent (prisos)	2.572	>

Discursul dlui Dr. Lueger.

Despre adunarea de protestare și despre demonstrația de Duminecă a Vienezilor în contra Ungurilor, am scris deja.

Dăm acum în întregime vestita vorbire a primarului dr. *Lueger*, vorbire rostită cu această ocazie.

Iată ce a zis *Lueger*:

Aceia, cari cunosc istoria patriei noastre, știu că Ungurii totdeauna s'au întovărășit cu dușma-

nii patriei și dinastiei noastre. (Aplauze). Ungurii s'au întovărășit cu Turcii când aceștia purtau război în contra noastră. Ungurii s'au unit cu Francezii, când aceștia erau vrăjmașii nostri cei mai înfocați. Ei totdeauna s'au gândit cum să sape mai curând groapa Austriei și a Dinastiei. (Strigăte: Pfui!) În 1848 ei au detronat dinastia Habsburgilor. Și aceasta a făcut-o *vestitul Kossuth*, (mare zgomot) al cărui fiu e azi ministru de comerț în cabinetul ungar. (Zgomot). Cât de departe am ajuns! În 1848 și 49 au curs râuri de sânge pentru restabilirea păcii în Ungaria, iar astăzi — abia după 60 de ani — aceia, cari atunci erau învinși, stau în fruntea guvernului, și noi am ajuns servitorii — s'ar putea zice — sclavii lor. (Mare zgomot). În 1866 frații nostri Unguri i-au pus lui *Bismarck* la dispoziție legiuina lui *Klapka*. Acești eroi interesanți s'au folosit de nenorocirea Austriei, pentruca să poată pescui în tulbure. Planul le-a și răușit. Compromisul dela 1867 a fost o strălucită învingere pentru Maghiari. Un diplomat străin, *Beust*, a legat pactul, pentruca un Austriac nici odată nu s'ar fi putut învoi la așa ceva. (Aplauze îndelungate).

Credeam că îngâmfarea ungurească, cu compromisul din 67, și-a ajuns culmea, dar n'a fost așa. Frații nostri Unguri n'au conținut nici de atunci încoace, de a conspira, de a agită și de a lupta în contra noastră. Câte am suferit dela ei, nici închipui nu să poate. S'a întâmplat, ca monumentul unui bărbat, care a murit pentru patrie și pentru împăratul, se fie desființat, pentruca marinimoșii patrioți maghiari nu voiau să-și mai aducă aminte de un supus credincios. E vorba de generalul *Henzi*, care, să atie, a murit ca un erou, în apărarea orașului Buda. Când am auzit că s'au putut petrece astfel de lucruri, mi năvălește că *Austria nu mai există, că Austria e moartă, pentruca un corp viu nici odată nu poate suferi o astfel de rușine*. (Aplauze îndelungate).

Lueger însiră apoi batjocurile la care a fost expus în repetite rânduri steagul negru galbin.

Azi pe palatul regal din Buda, nu mai flutură steagul Casei domnitoare, pentruca așa îi place *Kossuth* și Ungurii cer armată ungurească, pentruca ei vreau să ștergă ori și ce urmă de unitate a impriului. Apoi continuă:

A sosit vremea când trebuie să anunțăm în sus și în jos că nu mai voim să lăsăm pradă țara s'au ne despărțim total s'au să fim iarăși uniți în toate. (Aplauze furtunoase).

Acum două zeci de ani am spus în parlament, ce suferim din cauza concesiilor noastre. Ei ne-au nimicit influința în Balcani, pentruca le place lor; ne-au luat totul, au folosit banii nostri să se îmbogățească ei. Banca austro-ungară cără banii cu sacii dela noi la ei. Pentru aceea cerem despărțire cinstită. Să le zicem: Dilor Unguri, dați înapoi ce a-ți luat dela noi și fabricați-vă singuri banii. În străinătate ne reprezintă *bundele ungurești* străinătatea va crede, că noi am ajuns heloți, iar stăpânii sunt numai Unguri. Noi Germanii și chiar Slavii din Austria avem mai mult drept să reprezentăm Austria ca Ungurii. Ei să rămâie acasă, bunda lor va fi frumoasă, dar n'are să reprezinte Austria. În timpul din urmă s'au îngâmfat foarte tare. Au cerut *tariful autonom*, care nu știu ce ne va aduce. Trebuie să le spunem lui *Wekerle* și *Kossuth*, că noi nu ne lăsăm duși de nas. (Aplauze lungi).

La alegerea din Sânmiclăușul-Mare, care se face azi, naționalitățile (Românii și Sârbii) au hotărât să nu pună candidat naționalist, neavând nădejde să câștige un număr mai însemnat de voturi germane fără care învingerea e cu neputință. Dl dr. N. Oprean nu candidează deci, ci lupta se va da între partidul *kossuthist* și cel constituțional.

Imprejurul Ligei din București iar se face zgomot mare. Se știe anume, că însuși dl *M. Vlădescu*, ministru, a cerut în cameră votarea proiectului de lege prin care Liga era recunoscută de persoană morală. Proiectul s'a votat unanim. Corpurile legiuitoare s'au închis însă fără ca acest proiect să fie votat și la senat. Ziarele liberale și conservatoare (partidul Carp) spun acum că guvernul n'a mai îndrăznit să ducă proiectul de lege și la senat și anume din cauza intervenirii ministrului austro-ungar *Palavicini*, care ar fi adus la cunoștința guvernului României că Ungurii s'ar simți jigniți dacă s'ar votă proiectul de lege.

Știrea aceasta a apărut și în »Pester Lloyd«, care a doua zi (7 Iunie) după închiderea corpurilor legiuitoare române scria că numai de aceea s'au închis, pentruca proiectul de lege privitor la Ligă să nu mai poată ajunge la Senat. Mai scriu că *Palavicini* nu oficial, ci »pe cale neoficială (privată) și-a arătat scrupulele față de acest proiect, invocând numărul mare al Românilor din Ungaria cari prin o asemenea sancționare a Ligei ar căpăta curagiu să facă escese șovinistice«.

Scriu apoi că același lucru s'a întâmplat și sub guvernul *Sturdza*!

Inregistrând cele scrise de »Pester Lloyd«, ziarul »Voința Națională« se înțelege, atacă guvernul d'acum, iar cât despre afirmarea că și sub liberali s'ar fi înmormântat în acest chip la Senat proiectul de lege, după ce l'ar fi votat Camera, arată (în numărul dela 13 Iunie) că nici în Cameră liberală proiectul n'a fost votat, ci s'a depus la Senat, secțiunile căruia însă nu au ajuns să-l discute nici să-l aducă în plenul ședinței Senatului.

Vorba e, că în jurul Ligei se face șgomot. Toate ziarele opoziționale sunt alarmate de intervenția ministrului *Palavicini* și nu admit ca în Țara Românească corpurile legiuitoare ori guvernul să se conformeze dorinței Ungurilor, ci cum cer interesele mari naționale.

De acord cu frații dela »Gazeta Transilvaniei« nu ne vine nici nouă a crede că fie și pe cale neoficială un ministru străin să îndrăznească a interveni pe lângă guvernul României, regat independent, condus d'un rege mare, și să pretindă ca Liga să fie dirijată și conziderată potrivit vederilor Ungurilor. Se știe doar că nainte cu câteva zile numai, *M. Sa Regele Carol* promise în audiență comitetul Ligei... Nu poate fi neamul românesc atât de slăbănog, în cât după ce că Ungurii îi poruncește în Budapesta, să mai aibă cuvânt și la — București!

În ultimul moment primim »Conservatorul«, foaia guvernului, care desmințește știrea apărută în »Pester Lloyd« și alte ziare.

Plătirea dărilor.

Atragem atențiunea cetitorilor nostri asupra ordinațiunii ministrului de finanțe *Wekerle*, referitor la plătirea dărilor. Fiecare să

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca »Victoria«.)

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

ceară ușurările ce i-le dă legea. Dăm mai jos instrucțiunile de lipsă pentru cererea favorurilor legale:

Restanțele de dare din anul 1905 și din pătratul prim al anului 1906 trebuie plătite jumătate până la sfârșitul lui Octombrie 1906, iar cealaltă jumătate până la sfârșitul anului 1907, în rate după plac.

Cei cari plătesc dare directă mai puțin de 200 de coroane la an, nu plătesc nici o camătă până la termenul de mai sus; de acolo înainte plătesc cametele legale. Cei cari au dare directă mai mult de 200 coroane la an, plătesc camăta legală începând din 15 Iulie st. n.

Cine vrea să capete amânare mai lungă de plată, are să ceară. Tot astfel cei cu dare mai mare de 200 de coroane la an pot cere să li-se ierte camăta.

Aceste cereri trebuie înaintate fără timbru în scris ori în grai viu, la primărie, ori la direcțiunea financiară.

Amânări pentru dările dinainte de 1905, ori iertarea cametelor legale, se fac numai în cazul, dacă plățile lor ar amenința cu ruinare pe contribuenți.

Orice plătire se socotește mai întâi pentru restanțele mai vechi și numai după aceea la darea din 1905 și 1906. Dacă cineva plătește numai restanțele și nu plătește nimic din darea pe 1905 și pătratul prim din 1906, și dacă aceste restanțe sunt tot atât de mari, ca jumătate, din darea pe cei 2 ani, nu i-se face execuție.

Cei cari plătesc puțină dare, au să plătească în timpul când câștigă mai mult, deci nu trebuie silii până atunci.

Pentru ușurarea procedurii a imputernicit pentru acordarea amânărilor la sumele sub 500 de coroane direcțiunea financiară. Aceasta are drept să dea amânare, pe lângă plătire în rate, până la sfârșitul anului 1908, precum și amânare pentru restanțele dinainte de 1905.

Cereri pentru amânare mai îndelungată ori pentru alte favoruri se primesc numai la ministerul de finanțe.

Adunare poporală săsească.

Duminea trecută s'a ținut în Brașov o adunare poporală, unde a vorbit și Dr. Carol Schmidt care a făcut o dare de seamă asupra situației politice și a încercat să motiveze intrarea deputaților sași în partidul constituțional. Ținuta noastră este — spune Dr. Schmidt — să ne păstrăm naționalitatea, și să-i pregătim poporului sășesc un viitor asigurat prin cultura, școala, biserica și prin bunăstarea lui economică. În acest punct ne unim cu toții. Deosebiri de păreri sunt între noi numai în ceea ce privește tactica politică. — Unii cred, că ar fi mai conștient dacă deputații sași ar rămânea în afară de partide. Părerea asta nu-i întemeiată, pentru că unui partid național sășesc — cu 12 membri — nu i-s'ar da nici o atențiune, și astfel deputații sași n'ar putea intra în comisiile parlamentare, unde se poate lucra mai mult în interesul poporului. Alții zic, că șovinismul care domnește azi în Ungaria, e destulă piedecă pentru noi ca să nu intrăm în nici unul din partidele maghiare. Acestora le răspund, că noi dorim pacea și nu vrem să ne cheltuim puterile într'o luptă care nu s'ar putea isprăvi decât cu izbânda contrarului, care-i mai mare și mai puternic. Noi nu vrem să atăcăm pe nimeni, dar în contra ori cărui atac îndreptat în contra noastră ne vom ști apăra. Pe noi însă ne amenință pericolul romanizării. În contra acestui curent trebuie să luptăm din toate puterile noastre. Și fiindcă înlăturarea acestui pericol, e atât în interesul nostru, cât și în interesul națiunii maghiare, de aceea ne-am hotărât să intrăm în partidul constituțional fără de-a veni în contradicție cu ideea fundamentală a programului nostru. — Politica Sașilor e o politică reală...

Darea de seamă a dlui Schmidt a fost primită cu aprobări... și ce-i mai curios, tot cu aplauze a fost primită și vorbirea preotului Franz Herfurth, care a respins energic toate învinuirile, ce le aduc Ungurii poporului sășesc, că acesta n'ar avea o politică cinstită și sinceră. Ungurii — spune el — *neconținut ne acuză, și totuși spun că vreau să trăiesc în pace în prietenie și în înțelegere cu noi...*

Din România.

Congresul Ligei Culturale. Duminecă s'a deschis congresul anual al Ligei Culturale. Congresul a fost prezidat de dl P. Grădișteanu.

Erau prezenți, afară de delegații secțiunii București, delegații secțiilor Bacău, Craiova, Pitești, etc.

Dl P. Grădișteanu deschizând ședința urează bun-venit delegaților.

Apoi cercetează cauzele pentru cari proiectul de lege pentru recunoașterea ca persoană morală a Ligei nu a trecut și prin Senat. Dsa spune că poate guvernul a vrut să menajeze susceptibilitatea imperiului austro-ungar.

Liga va continua să-și mențină atitudinea prudentă și modestă ce a avut-o până acuma. Ea va rămâne o instituție culturală, și va contribui la întărirea solidarității între Români de pretutindeni.

Dl profesor Em. Antonescu spune că Români de pretutindeni se trezesc.

Momentul este dar însemnat, dar din nefericire, centrul de unde trebuie să pornească mișcarea, dormitează.

(Dl P. Grădișteanu luând aceste cuvinte ca un blam la adresa d-sale părăsește fotoliul prezidențial).

Dl Antonescu, continuând, spune că n'a avut intenția de a jigni pe dl Grădișteanu. Prin «centru» a vrut să înțeleagă România, țeara mună, de unde nu pornește nici o mișcare pentru frații din alte părți.

(Dl Grădișteanu se reîntoarce în sală).

Dl Al. Florescu, secretar, citește darea de samă asupra activității anuale a Ligei.

Dl Balotă, censor, prezintă raportul asupra situației financiare a Ligei, rugând a se da descărcare comitetului.

Dl Iorga spune apoi că e regretabil că Liga e departe de a avea starea înfloritoare pe care trebuie să o aibă.

Secțiunile din județe trebuiesc înmulțite. Nu prin recunoașterea ca persoană morală va prospera Liga, ci prin puterea ei de muncă și de voință.

Intre altele, Liga ar trebui să publice o întreagă literatură românească, și s'o trimeată Românilor de peste hotare.

Pentru mijloacele bănești, să se facă apel la toți Români. Dacă ar continua să viețuiască ca în anii din urmă, mai bine să se disolve.

Dl Al. Florescu răspunde că comitetul nu e vinovat de starea de lucruri actuală. Porțile Ligei sunt deschise tuturor bunilor Români.

Dl Băileanu spune că dl Grădișteanu și-a făcut datoria și a umblat din casă în casă pentru a strânge fonduri pentru Ligă.

În ședința de după amiază:

Dl dr. Atanasescu spune că liga va folosi mult dacă i-se va acorda personalitatea morală. Iși exprimă speranța că în viitoarea sesiune Senatul va vota această recunoaștere.

După ce mai vorbește dl Seimeanu, care combate propunerile dlui Iorga, se procedează la alegerea comitetului.

Se aleg domnii P. Grădișteanu, Ath. Kivu, general Budișteanu, A. D. Onciul, general Balaban, Toma Dobrescu, dr. Atanasescu și Virgil Arion, membri.

Domnii Gr. Balotă, D. Carp și Emil Crețulescu, censori.

TELEGRAME.

Omoruri politice. Varșovia, 15 Iunie. Prefectul poliției din Bialystok, a fost împușcat în stradă.

Tot așa, au fost răniți de moarte cu focuri de revolver primarul și ajutorul guvernatorului din Sidice. Asasinii au scăpat cu fuga.

Duma. Petersburg, 15 Iunie. Duma, după lungi discuțiuni, a întocmit un proiect de lege prin care se desființează pedeapsa cu moarte.

M. Sa despre sufragiul universal. Face mare senzație și se comentează de presa întreagă ceea ce a zis M. Sa despre sufragiul universal cu prilejul primirii delegațiunii austriace.

Lui Kramarz i-a zis: »**Reforma electorală negreșit trebuie făcută.** Pe temeiul legii de până acum nu se mai pot face alegeri«.

Tot așa, M. Sa a aprobat pe dr. Lecher când acesta a zis că schimbându-se legea electorală, în viitor va trebui să se dea autonomia națională prin introducerea cadastrului național«.

Decorarea lui Kristóffy și a lui Vörös. Un ziar din Cluj aduce știrea că foștii miniștri Kristóffy și Vörös cari au făcut parte din mult defăimatul și urgisitul minister al lui Fehérváry au fost decorați prin împăratul Wilhelm II. al Germaniei din incidentul călătoriei sale la Viena cu ordul vulturului roșu. Știrea aceasta a atins în în mod foarte neplăcut toată opiniunea publică maghiară.

Meritul lui Kristóffy și Vörös, pentru care au primit distincția aceasta dela împăratul cel mai puternic de azi este că lor să dătoarește încheierea convențiilor vamale cari au făcut cu neputință realizarea neatârării vamale ungurești până la 1917. Oamenii cari au surpat pe atâta vreme visul acesta unguresc al autonomiei vamale azi sunt răsplățiți pentru aceasta. Oare să poate o lovitură mai aspră pentru mândria ungurească?

Alegerea din Giralt. În urma repășirii candidatului naționalist Medvecky, a fost ales contele Dessewffy Emil. De sigur nu s'a retras Dr. Medvecky de flori de măr. E de sigur continuarea sistemului dela Ceh, Verbó și Dobra.

Voci de presă despre România. «Magyarország» scrie un articol de fond despre expoziția din București și despre starea înfloritoare a României, constatând comunitatea de interese între cele două țări. Recunoaște, că România a fost în stare să facă o expoziție ce s'ar putea numi universală, pe când Ungaria nici la mileniu n'a cutezat asemenea lucru. Despre națiunea românească să exprime: «În expoziția de acum să validează conștiința sigură a unei națiuni în dezvoltare repentină, înzestrată din belșug cu însușirile trebuincioase înaintării». Să înțelege aceste vorbe frumoase sună Românilor de dincolo, pe când noi, de aici, suntem cu totul altceva, ceva profanum vulgus, buni de sarcini și umiliri.

Starcevicianii. Un deputat ovreu trecând din partidul național croat în partidul starcevician, și-a motivat trecerea prin următoarele: Fiecare croat adevărat e aderent al partidului starcevician; căci acesta e singurul partid, care lucră pentru independența Croației în sânul monarhiei habsburgice federative. Resoluțiunii greșesc ajutând Ungaria contra Austriei, căci în cazul independenței Ungariei, au pierdut Croații ultimul punct de razim al independenței lor.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoi. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

O veste de bucurie dela frații din Basarabia.

Când ne aducem aminte de marea întindere de pământ pe care este așezat neamul nostru, un sentiment de măreață bucurie și mândrie națională ne cuprinde. Iar când ne gândim la multele suferințe și dureri mai ales ale Românilor supuși altor neamuri, ne întristăm. Gândiți-vă fraților români că dacă străbați cale de o mie de kilometri și mai bine cătră răsărit tot nu vei eși din marea de români. Dincolo de Ardeal și dincolo de frumoasa Moldovă dacă treci peste râul Prutului să isprăvește granița României dar neamul și limba noastră nu au nici acolo capăt. Acolo în *Basarabia* cea frumoasă, cea mănoasă dar asuprită în chipul cel mai cumplit trăiesc un milion și jumătate de români. Țara lor a făcut odinioară parte din mândra Moldovă a lui Ștefan-cel-Mare și bun. Dar venind muscalul hrăpareț, el smulse bucata aceasta de pământ și de neam din neamul nostru. Multă vreme neamul românesc a gemut în întunerecul plin de deznădejde al împilării celei mai crunte. Limba românească a fost izgonită din școli, din biserici, de pretutindeni. Nimic nu se putea tipări în limba aceasta și se părea că ea se va ofili și se va stinge acolo pentru totdeauna.

Acuma primim știrea că în sfârșit s'a permis tipărirea unei foi românești în Basarabia. Din Chișinău primim numărul 2 al acestei foi, «Basarabia». Ea este scrisă în românește dar cu litere rusești, căci din cauza lipsei de școli românești scrierea românească nu-i cunoscută. Cu atât mai românesc este duhul ce să răspândește din ea.

Apariția acestei foi este de mare însemnătate pentru neamul nostru căci începe lupta pentru păstrarea a unui milion și jumătate de români. Urăm tot binele și izbândă acestui nou confrate de luptă!

Reproducem ca pildă interesantă această bucată din fruntea foi:

Dela Redacția gazetei «Basarabia».

Redacția gazetei «Basarabia» a primit din toate

colțurile Basarabiei o mulțime de salutări și urări cu privilegiul eșirei ediției noastre.

Nefiind în stare să-i răspunem fiecărui îndeosebi redacția «Basarabiei» prin aceasta își exprimă adâncile sale sentimente de recunoștință și mulțumire tuturor celor ce i-au salutată și urat.

D'ALE ALEGERILOR.

De ce am căzut în Tinca? Din lipsa conducătorilor. Căci conducătorii în tot locul au scos la învingere steagul național unde în primul loc au fost preoți și învățători care cu sfaturi și cu fapte au luminat poporul, l'au deșteptat și i-au făcut cunoscut ținuta partidului național.

Trădător s'a aflat în T. Carand cu numele Andrei Marchiși, preot, care întocmai ca Iuda când a sărutat pe Domnul Isus Hristos la cină și apoi l'a vândut. Tocmai așa s'a purtat și susnumitul preot, când a venit candidatul național în comună s'a arătat foarte prietenos iar când au venit rândul s'arate fapte s'a vândut.

Nici nu-i vrednic de-a purta numele de român că nici nu știe ceti românește, în loc de-a abona vr'o foaie românească, abonează »Arad és Vidéke,« iar învățătorul cetește din când în când »Lumina« căci alte foi nu capătă gratis.

Din întreg Belul singur învățătorul gr.-cat. și C. Musca, inv. gr.-or. au fost cari și-au dat votul pe român. Bravo lor! Cu toate amenințările din partea domniei — totuși ei au rămas neînvinși.

Iar ca coada de topor spre a ciuntă pădurea națională s'au mai aflat și Traian Papp, preot în T.-Megyes.

Asemenea tinerii preoți din Agriși și Botfei s'au prezentat la alegere numai singuri, nici un singur vot nu au putut atrage cu sine — (frumos progres) mai ales cel dintâi care a fost și ca învățător în Arad 3 ani — în loc de-a da pildă bună altor cărturari din comună nici însuși nu poartă nici o foaie.

Amintesc purtarea bravă a comunelor Gross, Hasimași și cam jumăt. din Archiș, Barzești și mica comună Nermiși, care s'a purtat mai brav dintre toate. Din 30 de voturi s'au reprezentat la alegere 25, 3 au rămas acasă bolnavi.

Rămâne ca acei nevrednici de nume să se îndrepteze la lumina cunoștinței și în viitor întreaga națiune, antistii și conducătorii din toate comunele să urmeze nouă — și atunci de sigur că va fi învingerea a noastră. Să dea Dumnezeu să și fie.

Iar care până atunci nu se va îndrepta n'am de-ai zice alta decât dupăcum a zis poetul:
Cei-ce 'n astfel de locuri s'ar face vânzător
De fulgere să piară, de trăznet și pucioasă,
Ori-care s'ar retrage din gloriosul loc.

Grucea sau capela moldovenească în al XII-lea district comunal din Viena.

În «Tribuna» din 24 Februarie 1906 am citit în articolul de fond o comunicațiune făcută de dl *Ioan Slavici*, asupra unei cruce de piatră din preajma gloriei dela Schönbrunn, (lângă Viena) fondată de domnul Munteniei Șerban Cantacuzin, care a fost luat parte, silit fiind de Turci, cu armata turcească sub comanda vizirului Cara-Mustafa-Pașa, la asediarea Vienei din anul 1683.

Vin a completa comunicațiunea asupra acelei cruci românești de piatră ridicată pe șanțurile turcești de lângă Viena, publicând în traducere românească un articol german ce a apărut în anul 1905 în foaia germană «*Illustrirtes Wiener-Extrablatt*» din 17 April pag. 107, sub titlul «Das Moldauer Kreuz oder die Türken-Kapelle im VII Wiener — Gemeindebezirke».

Asupra acestui articol german m'a făcut atent încă în anul trecut dl Izidor Socolean, conzilier în finanțe la guvernul de aici, zelosul președinte al clubului român din Seraievo și vrednicul Român, care în iubirea sa mare ce o are pentru neamul său, e foarte atent la toate ce privește poporul român de pretutindene și la îndemnul lui îmi permita informă publicul român

despre starea în care se află acum această cruce de piatră română istorică.

Articolul german de o importanță istorică sună în traducerea română astfel:

Dacă trece călătorul prin strada «Hohenberg» spre poarta Meidling de sus dinaintea Schönbrunului, apoi zărește la partea stângă spre marginea rămășițelor de case ale comunei «Gattenhözl», pe câmp o capelă mică, numită de popor crucea moldovenească (Moldauerkreuz) sau și «capela turcească» (Turkenkapelle). S'ar cuveni ca această capelă, ce ne servește ca semn și ca o amintire ducioasă din timpurile trecute prin cari a trecut odată Viena, să nu fie prăsită și predată pierzării, precum se află dânsa acuma. Poate ca șirele următoare va da un mic stimul locurilor competente, și va pune în o stare mai bună acest vechiu locaș de pietate și de o amintire istorică atât de prețioasă din timpurile agitate.

Când la anul 1683 încunjurară Turcii Viena, tăbăriseră ei în comuna «Gattenhözl». Aceasta comună era pe atunci foarte mare și o parte din ea, cea mai laterală, picase ca loc de tabăra Moldovenilor și Muntenilor, cari sub conducerea principelui lor Șerban-Vodă-Cantacuzen al treilea, erau siliți să facă campania împreună cu Turcii. Turcii nu se prea încredeau în acești Români și de aceea îi puse Turcii numai la construcțiuni tehnice, la facerea de poduri și șosele, la facerea de tranșee și redute ce le acopereau apoi cu bărne de copaci. Peste aceștia turnară apoi pământ și țărână ca să aibă Turcii

Din cercul Sasca. Înălțătoarea luptă din Sasca, a fost plină de bogate pilde de dragoste de neam, dar și de dureroase dovezi, cercul Sasca fiind cerc românesc de ce ar trebui să fie atâta luptă între noi, între noi ca români, că dacă noi am avea toți simț de român în inimile noastre, apoi atunci ce ar mai trebui străini să se candideze, hei, dar vezi Doamne numărul uscăturilor e tot mare între noi.

Cei cari sau purtat foarte rău pe neașteptat, sunt următoarele comune:

Potoc, Socolariu, Cărbunariu, Sasca Română, Sasca-montană, Macoviște, Slatina, Bogotini, rușine să le fie, toți au votat în tabăra contrară cu guvernamentalul Alexici, mergând cu pene roșii în pălării, în cât sfârșindu-se alegerea și străinii îi muștrău că Românul își dă votul pe un deji de rachiou.

Foarte bine s'au purtat următoarele comune care au votat toți cu Dr. A. Novac, candidatul național român întru care laude și mulțumită li-se aduce lor, precum și conducătorilor lor, iată acele comune:

Ciclova, Racașdia, Nicolinț, Ciuchiciu, Mercina, Berliște, Mircovăț, Irtof, Vrăniut, dar fără de preot, și învățător care au votat cu contrarul, *Iamul* pe jumătate cu noi dar fără învățător. Ciorda întreagă cu Dr. A. Novac, bine s'au purtat și comuna frunțasă *Vrani*, fiind curată românească harnică să citească încă peste 100 foi românești, dar totuși sunt și acum întunecați la minte care nu s'au rușinat a merge în tabăra contrară și a votat anul trecut ca și acuma.

Iată numele acelor uscături cari s'au făcut coadă la toporul străin: *Martin Atnagia*, cantor, *Ion Ieșta Mioc*, *Martin Balint Fluironi*, casier comunal, *Mărtin Muntean Ceuci*, *Vasilie Vrăneanțu*, *Nistor Munteanu*, jurat, *Iova Vrăneanțu*, *Nițu Găcii Vrăneanțu*.

Din Jebeli i-se scrie ziarului «*Neue Temesv. Zeit.*» că tot terorismul dela alegerea din Ciacova nu-i decât o poveste scornită de răuvoitorii neamului nostru. Alegătorii din *Jebeli, Lighet, Petroman și Ghilad* au votat toți din convingere pentru candidatul național *G. Breban Faima* ce a ieșit mai ales despre *Jebeleni* că ar fi oameni răi, răzbunători etc. este tot atât de neîntețmeiată ca cum s'ar scoate despre orice comună în care se află între oamenii de omenie și oamenii ticăloși și răufăcători. Tot astfel s'ar putea scoate, zice, corespondentul numitului ziar despre *Hód-M.-Vásár-*

astfel scut contra proiectilelor, ce soseau dela asediații din Viena.

Cumcă Turcii aveau tot dreptul de a nu se încrede în Români despre acesta ne argumentează referatele (diarium) istoriografului *Kunitz* care se aflase pe atunci ca rezident imperial din Istanbul, în castrul Turcilor. El scrie despre Români următoarele:

«Șerban îmi comunicase ocazional, că el se ofeără cu plăcere, ca la fiecare întâlnire cu trupele imperiale să le conștească acestora orice înlezniere și avantaje. Ca semn de cunoaștere, unde se află Românii îmi comunicase el că stindardul Românilor poartă sugrăvit pe o față crucea, iar pe cealaltă față pe Maica-Domnului». Iar la un alt loc referază tot *Kunitz* următoarele: «Mi-s'a comunicat, că Românii din Transilvania și din Moldova ar fi pătrunși de aceeași neîncredere față de Turci, ca și Turcii față de Români. De aceea mă roagă principele Munteniei, că din partea trupe imperiale să nu se împuște asupra oamenilor săi, ce nu iau direct parte activă în război nici nu fac avansuri contra trupelor imperiale (die nicht direct gegen der kaiserlichen Truppen vorgehen), ci sunt ocupați numai cu construirea podurilor, redutelor și ale tranșeelelor, și cu supraveghierea lor, de aceea să le sparie numai pentru ochii Turcilor cu împușcături goale și el se va retrage atunci imediat înapoi fără să le atace». Șerban le făcu cale liberă tuturor corșierilor lui *Kunitz*, când acesta le trimitea în orașul strămtorat cu știri și informațiuni despre lucrurile ce se petreceau în castrul turcesc. El le arată căle secrete, le conducea chiar cu ostașii săi sub ocrotire pe acele, le făcea în scurt servicii mari și

hely, Seghedin sau New-York. Ne bucurăm de această știre chemată să împrăștie născocirile rău voitoare.

(Cât pentru puterea lor ei au fost lăudați chiar și de adversarii noștri).

NOUȚĂȚI.

ARAD, 15 Iunie 1906.

— **Moștenitorul României în Viena.** Miercuri dimineața a sosit în Viena Prințul Ferdinand, moștenitorul de tron al României, — aducând Regelui nostru ordinul Carol I. Intru întâmpinarea înaltului oaspe, a ieșit la gară însuși Maiestatea Sa Regele, însoțit de numeroși membri ai casei domnitoare, de reprezentanții autorităților, și de membrii ambasadei române în frunte cu ministrul Lahovary. La intrarea trenului în gară, muzica militară a întonat imnul regal român. Prințul a fost foarte călduros primit de Domnitorul nostru. Dela gară au plecat apoi către palatul împăralesc petrecuți de aclamările prietenoase ale mulțimii. Sara s'a dat în onoarea prințului un banchet festiv, la care au luat parte cei mai înalți dignitari ai statului. Prințul are foarte multe simpatii în Viena.

— **Nemernicia și brutalitatea** dușmanilor noștri au stins suflute nevinovate la alegerile dietale din cercul Lăpușul-Unguresc, Șomcuta-mare, Cehul-Silvaniei și Tinca. Pentru ajutorarea familiilor a bravilor luptători naționali, cari mai bucurau suferința moartea, ce le-au jurat-o unii mișei, decât să-și vândă neamul, s'au pornit colecte în toate părțile.

Pentru acest scop au încurs până acum suma de 803 coroane.

— **Regele Svediei**, după cum se vestește din Stockholm, de vreme mai îndelungată e bolnav greu. Medicii au abzis de ori ce nădejde.

— **O întrebare.** Din Pecica primim următoarele:

«Onorată Redacție! Am citit și noi, cu mare indignare cum solgăbirăul d'aici Boksan Szever (așa se scrie), fecior de popă și crescut cu prescuri, în adunarea de Duminecă ce partidele ungurești au ținut în Arad s'a arătat mai catolic decât papa, îndemnând pe Unguri să țină mai tare la olaltă și să nu se lase învinși de — *Români*. El zisese: «partidul nostru să lupte» și așa mai departe... Am întrebă: de care partid e vorba? L-am văzut adică pe Severul taichii, ținând cu partidul stă-

pânirii când la putere era Széll și Hédervary, l-am văzut votând cu Tisza, dupăcum slugit-a și pe Fejervary pe care kossuthiștii vor să-l dea acum în judecată. L-am văzut apoi colindând p'aci prin sat deschizând ușile caselor pe unde cerea voturi Vásárhelyi. Acum cu care partid ține: cu cel kossuthist ori cu cel poporal ori constituțional, căci noi așa știm, acestea trei sunt la putere — deocamdată.

«Ori că d-sa sub «partid» înțelege *cârma*, care împarte slujbe, dar care — așa credem — în vecii vecilor nu-l va face pe d-sa fibirău, nici chiar când ar trece dela legea părinților săi la legea calvină ori la cea jidovească, ceea-ce se poate că și are de gând să facă. Mai ales că în tabăra franc-mazonilor a intrat de mult. *Mai mulți pecicani.*

— **Alegere.** Ni-se scrie: În 28 Maiu v. a. c. s'a ținut în comuna noastră Socodor și alegerea de învățător.

S'a ales dl Moise Mariș, inv. în Cinteiu. Alegerea a decurs în perfectă ordine și liniște, pentru meritul revine M. O. esmis, dl Demetriu Muscan, asesor konzistorial. *Un alegător.*

— **«România Jună»** din Viena, invită cu toată stima la *conferențele literare* împreunate cu conveniri sociale, cari se vor ține în localul restaurantului »Zum Magistrat«, la orele 8 sara (precis) (l lângă primărie, Lichtenfelsgasse) în zilele de 14, 28 Iunie și 7 Iulie st. n. a. c.

Programul conferențelor: Joi 14 Iunie n. Horia Petra-Petrescu: Cuvânt de deschidere. Horia Petra-Petrescu: Eminescu și tinerimea universitară. (dizertație) (Cu documente inedite). Vasile Greciuc: O dizertație literară. Joi 28 Iunie n. Dr. Sextil Pușcariu: «Un capitol din Istoria Literaturii române» (dizertație). Dr. Cioban: «Novela a 11 a lui Justinian» (dizertație istorică). Sâmbătă 7 Iulie n. Ion Scarlătescu: «Beethoven» (dizertație din domeniul muzicii). Mihai Popovici: «Din suferințele neamului nostru» (dizertație).

— **Asentarea în Arad.** Marți s'au prezentat 250 de feciori, dintre cari au fost asentați 87 de inși, adică 34.8%. Cauza pentru care au fost asentați numai atâția nu e atât defectul corporal, ci este grămădrea prea mare de feciori, în cât nu este loc destul pentru toți.

— **Programa** examenelor publice dela școala civ. de fete din Arad, la finea anului școlar 1905/1906.

Vineri, în 9/22 Iunie înainte de amiază: dela 8—12 examen din toate studiile cu elevele din clasele I și II.

Sâmbătă, în 10/23 Iunie înainte de amiază: dela orele 8—12 examen din toate studiile cu elevele din cl. III și IV.

toate înlezniile posibile trupelor imperiale. Așa se manifestează principele Munteniei totdeauna ca mare prieten și amic sincer al împăratului german și ca mare protector și spriginitor al co-religionarilor săi creștini atât de strămtorați și atât de năcăjiți în acel timp de grea încercare.

Ca să rămâie o amintire nobilă și pioasă după dânsul ordonase el ca să se construiască pe locul unde se află astăzi capela așa numită turcească o *cruce de stejar* de 17 picioare de înaltă în formă grecească.

Sus pe cruce erau puse literile obicinuite I. N. R. I. fiecare unghiu de cruce se sfârșea din nou în o cruce, astfel că toată crucea consta din patru cruci și conțineau cuvintele scrise cu literele grecești «Maica Domnului», «Isus Christos», «Maria Magdalena». La brațul drept al crucii pe grinda curmezișe stătea scris tot cu litere grecești cuvintele: «Dumnezeule nemuritor îndură-te de noi» iară la strânga «Sfinte D-zeule, sfinte tare», iară în mijloc se află imagina Maicei Domnului de Candia cu copilul (Christos) pe brațe, și sub acestia se află așezate insigniile principelui cu pagiuura dublă. Pe partea de jos a crucii stăteau cuvintele: «Noi din grația lui D-zeu Șerban Cantacuzen, principe al Munteniei, domn românesc ereditar al țării de peste munți, am așezat această cruce pe locul acesta, ca aici să se facă în fiecare zi în prezența poporului credincios serviciul divin în amintirea eternă a Noastră cât și a supușilor mei credincioși creștini munteni, din timpul când Marele-Vizir turcesc Kara-Mustafa-Pașa a obsediat orașul Viena în Austria de jos, în ziua primă a luni lui Septemvrie din anul 1683. Tu călătorule

care treci pe dinaintea acestei cruce, gândește-te că o să mori și tu».

Principele să vede că presimțise nereușirea luării orașului Viena, de aceea îngropă crucea încă înainte de plecarea Turcilor, în pământ chiar pe locul unde se află cortul său, cu scop spre a o putea susține posterității și totodată ca semn al sentimentelor sale pioase. El eliberase totodată înainte de plecare, din prinsoare, pe regentul contelui de Questenburg pe *Ioan Augustin Strohwasser* și-l trimise la Wiener-Neustadt, ordonându-i, că să meargă cum numai va sosi la Viena, la episcopul *Kolbonitz* și să-l roage în numele lui, (a lui Șerban), ca el să scoată de aci, din acest loc, dupăce vor plecă trupele otomane, crucea, și s'o puie în un loc, unde dânsa poate fi venerată în fiecare zi de popoi. *Strohwasser* se achitase exact de misiunea sa. Într'aceea fu însă crucea din întâmplare la 27 Octomvrie 1683 găsită de o fată, ce căută găteje și lemne uscate în »Gatterhölzl«. Capelanul *Ioan Baptist Mayer* fu imediat înștiințat despre aceasta și el aduse crucea cu mare pompă și cu un cortej distins în oraș, și o puse în curtea episcopală a Episcopului *Emerich Sinelius*.

În anul 1684 această cruce a fost din nou așezată pe același loc unde era ca găsită înainte și pusă în aceeași direcțiune spre Viena precum se afla ea înainte, iar pe cruce fu pusă inscripția cu litere latine. »Reînălțarea crucii e eliberarea lunei. Crucea e podoaba bisericeii, scutul regelor, întărirea credincioșilor, onoarea îngerilor, rana de moarte a deavolului».

Pentru această cruce să fie mai bine păstrată s'a fost zidit peste ea o capelă. Pe timpul festi-

Duminecă, în 11/24 Iunie, după-amiază, dela 4—6 ore examen din muzică, cântare, declamațiune, încheierea festivă a anului școl. și distribuirea testimoniilor,

Lucrurile de mână, probele de caligrafie și desemn vor fi expuse în decursul examenelor, într'una din salele școlii.

Direcțiunea insfuitului invită cu stimă pe părinții elevelor, pe amicii școlii și pe întreg publicul românesc.

— **„Lupta“** e titlul, ce-l poartă primul ziar social-democrat, al muncitorilor români din Bucovina.

— **Un țăran care se respectă.** S'a pornit și la noi idea sănătoasă de a răspândi în cercuri cât mai largi, pe lângă prețuri foarte eține, produsele de valoare ale scriitorilor noștri.

Ni-se umple inima de bucurie, când vedem, cum țărani noștri mai cu dare de mână dau banii lor pentru astfel de cărți folositoare. În zilele trecute ni-s'a dat ocaziunea să vedem un țăran din Nădlac cumpărând pentru sine scrieri de autorii români, N. Jorga, I. Slavici, G. Coșbuc, Ispirescu, Creangă și V. Pop, și cărți de rugăciune. Zicea țăranul: »Doresc mângăiere sufletească, doresc lumină, căci numai așa are rost viața aceasta.« Sunt aceste vorbele sincere ale unui țăran, care înțelege, ce e bun și folositor pentru sufletul unui om.

Sunt însă mulți știutori de carte, mulți inteligenți români cari nu cetesc nimic românește. Câți sunt de aceia, cari n'au în casa lor nici o carte românească! Ar putea lua pildă dela acel țăran nădlăcan, care o singură dată a cumpărat mai multe cărți literare, decât unii »inteligenți« în întreaga lor viață.

— **Convocări.** Comitetul despărțământului Cluj al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» convoacă prin aceasta adunarea cercuală pe 17 Iunie n. 1906 la 5 ore p. m. în comuna Gilău în școala gr.-catolică, la care invită pe membrii și pe toți amicii Asociațiunii.

— Reuniunea femeilor române Sălăgene își va ține adunarea sa generală, și iubilare a activității de 25 ani, în Șimleul Silvaniei la 26 Iunie a. c. Rugăm pe toți membrii fondatori, ordinari și ajutători ai reuniunii, pe toate reuniunile culturale și pe toți binevoitorii părinți a culturii române, să binevoiască a lua parte la aceasta adunare. Șimleul-Silvaniei, la 10 Iunie 1906. Maria Coma, prezidentă. Augustin Vicaș, secret. r. f. r. s.

— **Mulțămită publică.** În numele familiilor nenorocite prin foc, din comunele Gurani și

vității seculare a eliberării norocoase a orașului Viena de impresurarea prin Turci, la anul 1783, crucea era încă de văzut. De există ea încă și acuma nu știu, dar ar fi necesar ca cei competenți în cauză să se intereseze de această capelă și să afle dacă dânsa mai există, și dacă există să se îngrijească de ea, s'o ție în o stare bună ca un vechiu monument istoric și un te-saur din amintirile trecute.

În anul 1785 crucea, durere, a fost furată de niște hoși, așa se zice. Capela a fost apoi în două rânduri reparată, în anul 1868 și 1890. Astăzi dânsa zace însă cu totul dizolută. Ar fi un păcat mare, dacă am lăsa să se ruineze cu totul această amintire atât de prețioasă din timpurile atât de agitate ce au trecut odată »peste Viena din timpurile Turcilor«.

Cu această ocaziune a-și aveă de zis ceva: Câte asemenea monumente vechi românești istorice zac prin feliurite locuri în streinătate, (ba chiar și acasă, pretutindeni în patria română se află multă neglijență în această privință), părăsite și uitate, și nimeni nu se interesează de cele mai de aproape, ca să le cerceteze, să le studieze, să le descrie, scoțându-le astfel din praful uitării, ca să mijlocească în caz de lipsă pe la locurile competente ca aceste monumente vechi să fie reconstruite și ținute în stare bună, precum o fac alte popoare cu o cultură înaintată, și conștie de sine, în semn de amintire pioasă pentru posteritate.

Cociuba mulțămesc tuturor acelor domni și frați marinimoși cari din prisosința lor au alinat pe un moment măcar, suferința și neajunsul credincioșilor noștri într'un moment atât de critic, contribuind în lista părintelui Traian Terebenț din Galșa cu suma de 80 cor. 90 fil. cari la timp s'au și publicat în prețuitul ziar «Tribuna» și care sumă am împărțit-o conștientos celor incendiați.

Dzeu răsplătească acestor binevoitori și pe sprijinitorii nenorociților, fapta lor creștinească și umană. Cociuba la 13/26 Maiu 1906. Vasile Terebenț, preot în B.-Cociuba.

— **Vorbirile deputaților naționaliști**, rostite în casa țării, vor fi tipărite în 50.000 de exemplare și împărțite printre alegătorii români, ca să se vadă cu câtă bărbăție au apărat deputații noștri, drepturile popoarelor din țară.

— **Manevre de mare.** În Septembrie se va ține la Pola o mare manevră cu vapoarele de războiu ale monarhiei. Maiestatea Sa încă va lua parte.

— **Cas de meningită în Budapesta.** În 10 Iunie a obvenit un cas mortal de meningită (Genickotarre) la o femeie. Pentru împiedecarea lătririi teribilei boli s'au luat toate măsurile de lipsă, desinfectând tot ce a fost în atingere cu bolnava.

— **Cameleon.** Medicii din New-York au un obiect de studiu rar. Un bărbat de 25 ani, a cărui piele să schimbă după vreme, ca la un adevarat cameleon. Mai adeseori are piele de culoare surie, care să schimbă în albastră, violetă, roșie etc.

Avis politicianilor unguri! Aș propune să fie adus în Ungaria și făcut ministru, dar mi-e tare teamă, că îl vor face Marti mării, sublimii noștri cameleoni politici. Singurul lui favor e, că el știe încă roși, căci patentajii din Ungaria au uitat să roșească.

— **Lupta pentru trai în Franța.** Înmulțirea repede a locuitorilor, cu mult mai repede, decât pe alte vremuri, face ca și traiul să fie mai greu, mai ales în acele țări, unde locuitorii sunt așa de deși, încât producția pământului nu e în stare să-i nutrească pe toți. În aceste țări o mare parte din locuitori trăesc la orașe din comerț, industrie și profesii libere. E natural, că numărul prolețarilor, lucrători și intelectuali, al celor fără ocupație e cu mult mai mare, ca în țările cu po-

pulația rară, unde orice putere de muncă găsește aplicație.

Intre țările cu mult proletariat ocupă loc de frunte Franța, și în Franța mai ales Parisul, a cărui putere de atracție strânge la sine pe toți doritorii de îmbogățire și de lumină. Aici nu e așa lucru mare să vezi în funcțiile mai de rând și foarte puțin intelectuale, intelectuali, cari în unele cazuri mai bine preferă o viață modestă numai ca să poată gusta viața plină de plăceri, nu numai comune, ci adevărat intelectuale, estetice, decât o viață mai comodă dar monotonă la țară.

Luăm câteva date despre aglomerarea concurenților la posturile orașului din anuarul publicat de primăria orașului Paris.

Astfel la 520 de posturi de cantonieri de șosele publice (drumari) s'au înștiințat 27095 de oameni. Pentru 177 de posturi de cantonieri pentru drumurile și grădinile Parisului peste 9000; pentru 8 posturi de scriitori la muntele de pietate (casă de zălogit) au candidat 2400 de inși; pentru 20 de locuri ca băiat de serviciu, ori factor postal, au concurat 6350 de inși, pentru 100 de învățători sunt anual 1176 de candidați; ca să ajungă *portari la școlile comunale* au concurat 9155 de inși la 20 de posturi, adică 453 de inși la un post. Dacă ar fi să ajungă pe rând la post toți concurenții, rândul celui din urmă i-ar veni peste patru veacuri și jumătate.

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer, Pécs.** În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3-30—4-40—6-60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. *Lechner și Fleischer, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.*

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J. și fiul Arad.*

— **Wolf J., pantofar de ghete femeiești și bărbătești.** Arad, strada Weitzer (palatul minorităților).

— **Nefericire.** Pentru cine e rob cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

Câte lucruri frumoase și interesante se află și prin limbi străine tratate despre noi în mod favorabil, câte evenimente istorice, romane sau chiar și romane istorice cu un subiect din viața poporului nostru, câte reminiscențe vechi naționale de mare valoare pentru trecutul nostru național, câte schițe, descrieri, biografii, fapte și epizode din viața noastră prezentă, zac uitate, părăsite și nebăgate în seamă pretutindeni prin cărți, reviste și jurnale străine, despre cari n'avem nici o idee că există. Și aproape nime din noi nu se interesează de aceste monumente istorice, de aceste tezaure naționale prețioase.

N'ar fi oare mai folositor, mai natural și totodată mai național, să dăm, dacă ne ocupăm deja cu traduceri din alte limbi, cuvenita atențiune, mai întâiu de toate, și principalmente, acestor lucruri ce tratează despre poporul nostru, despre națiunea noastră, prin care am putea îmbogăți cunoștința noastră, despre istoria, despre faptele noastre eroice trecute și prezente? etc. Să nu creadă unul și altul că aceasta ce o zic aici, e un lucru bagatel, e puțin însemnat. Nu! Și în această direcțiune de activitate zace multă creștere, multă pătrundere și însuflețire națională, multă conștiință de sine, zace multă conștiință națională, căci felul nostru de activitate ne vâdește calitatea noastră internă, ne arată de ce spirit suntem noi animați și conduși, ne tradează ce cale și încotro am apucat noi în viața noastră.

Saraievo, 2/6 1906.

Isidor Ieșan.

Iar Făgetu din Bănat...

(Dela petrecerea din Lunia Rosaliilor.)

Să știți înainte, că va fi ce n'a mai fost în Făget de când e lumea! Așa a și fost; că doar împu-nătoarea petrecere a fost pusă la cale de către bărbați cum nu se poate mai probați și mai de cinste; a venit lume multă ce nici se poate scrie *Floarea Românilor* de pe valea Murășului și juru Făgetului: *cei mai înflăcărați naționaliști* ce-i avem, au venit toți la petrecerea dela Făget, având în frunte pe Veneratul protopop Sebastian Olariu, badea Tomiciu, apoi tinerul de mare speranță Petru Mocsonyi!

Inceputul a fost la 8 oare. Muzica din Lugoj S'a început cu o ardeleană, de credeai, că se cutremură pământul; se înțelege dar că a fost jucată dela inimă și nu de robotă; siliți cum e zisa:

«Ori mă joacă, ori mă lasă,
«O 'mi dă drumul către casă...»

Nu-i vorba, ne-am dus noi și «acasă», însă știți când? — Colea către răsăritul soarelui, că cum ne-am și fi dus noaptea, noi cei cari cu toții venisem ziua, deci așa s'a și cuvenit că iarăși ziua să o luăm către casă! Ei și apoi ce făcu. — Căci prea iute ajunsei «acasă» precum de tot iute a trecut și noaptea aceea! Uitasem adică să spui că petrecerea aceasta a fost curată *națională*, deoarece spre bucuria noastră, au lipsit toți Moritzii și Khobii cu nasurile cât cârligele și alți năbădăioși, cari la alte ocazii ne inundau ca lăcustele, dovedindu-ne alipire, frăție și bunăvoință... ca bunăoară la alegerea de deputat... când trântiră pe Făgetăni! Cum zic dar de astă dată ne-au onorat cu absența, deoarece s'au convins și ei acum, că Români îi cunosc prea bine și știu, că or cât li s'ar arată prieteni totuși:

«Tot ce naște din pisică...
«Șoarecii — mănăcă!»

Petrecându-ne dar după dorul inimii noastre, jucat-am horă, ardeleană, sârbă, vals, polcă, quadril, logojană; ei, și să fi văzut pe badea Tomiciu cum își mai aranjă quadrilul de credeai, că e un junelaș mai în putere... și cum nu? — Colea lângă o bloandă cu fața arginție cu razele mai strălucitoare ale soarelui din Maiu...

Se întrebau mulți: cine este aceea zină chipeșă cu o ținută măestoasă și afabilă? — Indată am aflat cu toții, că e Doamna *Lucia Cosma*, gentila soție a dlui avocat dr. Aurel Cozma din Timișoara, fostul candidat național la deputăția din Făget.

Nu mai atunci înțelesei rostul lumii, că o damă de elită, e mândră a se prezentă în drăgălașul nostru costum național! Mi-am plimbat foarte mult ochii prin sală și atunci am dat de lucru tineretului și anume: să caute și să vadă «*ce-i cu adevărat regina balului*», căci nu voiam să hotărâsc numai eu, iar de altă parte voeam să fiu imparțial! Și să fi văzut bieții copii toți frânți de joc, cum mai alergau la mine cu teama rezolvată: toți au recunoscut pe «*regina*» în chipeșă bruncă, ce purtă costum național: *Doamna Lucia Cosma!*

Mă gândii și eu, vezi ce șoadă-i lumea: cum ea știe îndată, *ce-i mai frumos în lume!*

Au mai zărit pe acolo niște pui de zine, cum au fost bunăoară: *Domnișoarele*: Țaran (Totvărădia); Barzu (Bacamezeu); Petrovici (Tela); Hadan, Nicorescu, Făraș etc., (Făget) și apoi alte multe, dar să mă ierte Dumnezeu și onorații oaspeți, că pe lângă toată truda, nu mi-am putut nici eu nota totul; fiind noaptea scurtă; lume multă am pierdut și ceruza; apoi când auzii «*Logojana*» fratelui Vidu:

«Că n'am venit la voi la șură
«Să mă uit pe sub căciula etc.»

mi-am zis vrând-nevrând acum tot atâta, mă pun și eu să mă învățesc odată, măcar să pierd chiar și slujba de raportor...!

Atunci observai, că petrecerea noastră o mai decorează în frumoasele costume naționale: M. St. Doamne Mărioara Feneș, Iuliana Olariu apoi drăgălașa coconiță Emilia Barzu, cea cu ochii ca murele...

Ei și apoi fără «*Doamna protoane*» Ana Olariu să poate să treacă ceva? Nu! Mai ales unde este vorba de ceva național și ca inteligența din jur să fie reprezentată în toată splendoarea ei; apoi se înțelege, că nici veteranul Tomiciu n'a venit fără Doamna Mărioara! N'au absentat nici:

Empaticul avocat dr. Ioan Popovici și Doamna; dr. Iosif Popovici, profesor la universitatea din Budapesta; dr. Gaita, dr. Gârda, mare proprietar: Mlykovic etc. etc.

N-au lipsit nici cântările executate în pauză! Multă voce bună a făcut cântarea dedicată purității protopop, dr. George Popovici, deputatul lagojului, apoi «Păc, Nu te supăra Măcaie!» ș. a. iar acum să sfârșesc, căci după ce s'a făcut nu ne-am tras cu toții la cămin, iar mulți au avut escurziune spre Tomesți! I. Furdian.

Posta Redacției.

Caracter. S'a publicat deja raport despre acea legere. Al DTale a sosit târziu.

N. Haștagan, Erie Pa, America. N'am primit nici un anunț. De altfel publicăm cu plăcere despre ta D-Voastră d'acolo.

N. Moldovan și Sava Latînța, Pittsburg, America. Ne pare bine de ce ne scrieți. Cât despre cu dorul de țară, se vor întoarce acasă după ce vor face bani.

Florița Faur, Dezna. Lucruri de astea nu se pot publica.

Cornel Vereș, V. St. Mihai. Adresează-te dlui Maxim Vulc, Fa-utca 1 sz. Arad. Ne vom informa despre pământuri.

Traian Balia, Voislova. In afacerea sufragiului universal și a altor drepturi pentru popor, societății merg mână în mână cu naționaliștii.

Jiva Beres, German. Acea foaie este un fleac unguresc, scris de Români păcătoși ca vai de ei nu pot atinge pe luptătorii noștri naționali. Nici nu-s vrednici să stăm de vorbă cu ei. Mulțumiri străștești pentru bunele cuvinte.

St. Stan, Vasoia. Prea târziu: ce credeți, după o lună și jumătate să publicăm?! Și de altfel s'a scris despre alegerea dela DVoastră.

Măriuță Matei Șepreus. Prea tare îți blăstămi bădicul. O fată mare trebuie să vorbiască mai blând și mai frumos, mai cu seamă când își cântă iubirea.

Doi prieteni buni din Siria. Vă rugăm să ne certati, că n'avem loc să vă tipărim și poeziile DVoastre. Când vom avea mai mult loc în foaie, să alegem și din cântecle DVoastre câte ceva. **Crișan Gavrilă, Siria.** Asemenea.

Posta Administrației.

George Tămaș, Steelton Pa. Te rugăm să ne trimiți cor., abonament până la 1 Ianuarie 1907.

Alex. Băieșan, Pojană. Am primit 5 cor. ca abonament până la 1 Septembrie 1906.

Teodor Cosma, Capruța. Am primit 10 cor. ca abonament până la 1 Octombrie 1906.

I. Măbrescu, Dalboșeț. Am primit 10 cor., ca abonament până la 1 Octombrie 1906.

Economie.

Arad, 15 Iunie 1906

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 14 Iunie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100-clgr.)	7.88 — 9.89
Secară pe Octomvrie	6.52 — 6.54
Orz pe Octomvrie	6.64 — 6.66
Cucuruz pe Iulie	—
Grâu pe Aprilie 1907	8.14 — 8.16

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7.66 — 7.68
Secară pe Octomvrie	6.96 — 6.98
Ovas pe Octomvrie	6.10 — 6.12
Cucuruz pe Iulie	—
Grâu pe Aprilie 1907	6.22 — 6.24

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
« « mic	« 160.—
« brut « mare	« 156.—
« « mic	« 158.—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Cultivarea părului. Cea mai obvenientă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufar de acest morb

în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, dooare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă „spiritul de păr PETROLIN“, despre ce prin epistole de recunoștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morb de cap si în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricăcioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică **Koráni și Wachsmann, Szabadka.**

Magazin principal la farmacia **Földes Kelemen.** Se poate capătă și în prăvălia de toalete alui **Hegedüs Gyula.**

GLOCHNER JOZSEF

Spălătorie chemică și atelier de vopsit de haine. Seghedin, strada Iskola n-rul 27. Timișoara-cetate. str. Hunyadi 6.

Curățește și vopsește tot felul de haine pentru femei, bărbați și copii, rolete și broderii.

Comande din provincie se efectuează punctual și prompt.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József, tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

ANUNȚ.

Se caută un tinăr român cu pregătirile recerute, și care e bine vărsat în afacerile notariale ca și conducător de cancelarie, care și viitorul și l'ar putea asigura.

Plata e 1000 cor și cvartir.

Respectivii domni care ar dori să ocupe postul acesta, are grabnic să se adreseze administrației ziarului »Tribuna«.

Am fost bețiv în totdeauna până ce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scărbă dela ori ce beutură spirtuasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmacia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Mersul trenurilor.

Valabil dela 1 Maiu 1906.

ARAD—BUDAPESTA.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.16 dim.	11.25 a. m.	9.30 seara
Sofronya	—	11.41	9.48
Curtici	4.36	11.55	10.03
Lökösháza	—	12.10	10.21
Chitighaz	4.59	12.26	10.40
Ciaba	5.17	12.59	11.24
Szolnok	7.17	4.13	2.34
Bpesta, sosește	9.35 dim.	7.20 seara	6.10 dim.

BUDAPESTA—ARAD.

	acc.	pers.	pers.
Bpesta, pleacă	7.25 dim.	8.00 dim.	10.10 seara
Szolnok	9.16	10.50	1.—
Ciaba	11.11	1.28	4.09
Chitighaz	11.30	2.29	4.58
Lökösháza	—	2.51	5.21
Curtici	11.54	3.05	5.38
Sofronya	—	3.15	5.50
Arad, sosește	12.12 d. m.	3.29	6.05 dim.

ARAD—TEIUȘ.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	12.22 d. m.	4.02 d. m.	6.35
Ghiorok	—	4.35	7.06
Radna-Lip.	12.56	4.59	7.29
Soborșin	1.50	6.55	8.47
Murăș-Ilia	2.31	8.00	9.42
Deva	2.56	8.46	10.27
Simeria-Piski	3.07	9.00	10.41
Orăștie	3.32	9.45	11.22
Vințul-de-jos	4.01	10.30	12.04
Alba-Iulia	4.27	10.49	12.24
Teiuș, sosește	7.36 seara	11.25 seara	12.58 d. m.

TEIUȘ—ARAD.

	pers.	acc.	pers.
Teiuș, pleacă	3.55 dim	8.55 dim.	2.— d. m.
Alba-Iulia	4.23	9.30	2.25
Vințul-de-jos	4.44	11.47	2.44
Orăștie	5.33	12.33	3.33
Simeria-Piski	5.59	12.50	3.57
Deva	6.29	1.16	4.27
Murăș-Ilia	7.06	1.41	5.05
Soborșin	8.15	2.32	6.19
Radna-Lipova	9.34	3.23	7.34
Ghioroc	10.10	—	8.16
Arad, sosește	10.50 a. m.	4.01 d. m.	8.50 seara

ARAD—TIMIȘOARA.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	6.15 dim.	12.17 d. m.	5.— seara
Aradul-Nou	6.25	12.28	5.21
Vinga	6.55	12.56	6.14
Timișoara s.	7.44	1.45	7.39

TIMIȘOARA—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Timișoara pl	8.25 dim.	2.10 d. m.	9.17 seara
Vinga	9.45	3.03	10.17
Aradul-Nou	10.27	3.33	10.49
Arad, sosește	10.40	3.42	10.59

Provocare.

«Unirea de Consum» din Mária Schnée, (comit. Krassó-Szörény) în urmarea deciziei adunării generale extraordinare dtto 25 Decemvrie 1904 st. n. disolvându-se, să provoacă toți creditorii Unirei ca, în res-timp de 6 luni, computate dela a 3-a publicare, să-și valideze pretenziunile față de Unire căci altcum se va purcede conform legii com.

Mária-Schnée, la 12 Iunie 1906. *Liquidatorii.*

Căsătorie.

Caut pentru a lua în căsătorie domnișoară din familie bună, inteligentă și frumoasă cu oareș-care zestre.

Oferte serioase însoțite de fotografie a se trimite sub numele »Tinăr» la redacția foii. Discreția chestie de onoare.

Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratul public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie

de la 1 August

suntem siliți a ne strămuta prăvălia noastră de acum din **Andrássy-tér 22**

în **Szabadság-tér nr. 14**

„LA CIZMA ROȘIE“

(lângă fostul **PORTER**).

Având în vedere și mai departe a servi onoratului public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai departe sprijinul D-Voastre.

Cu stimă:

Iustin Olariu

conducătorul Societății Călțunarilor

Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primesce oferte pentru asigurări din comitatele: *Arad, Bichș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal*, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă de la 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întâmplate;

2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, halne, recvizite ș. a. prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucurus, ovăș, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, hîmel, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și ceruiale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 890.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul, grâul, secara, ovăzul și toată economia!

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Expositură în Toracul-mic.

Filială în Buziaș.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.000.000.
Capital de fond Cor. 560.000. Fond de rezervă Cor. 150.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 4 $\frac{1}{2}$ 0/0, după depuneri peste 20000 cor. cu abzicere de 90 zile 5 0/0 interese neto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abzicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6 0/0—8 0/0 interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

Ioan Cotîrlă și fiul

atelier de sculptură, tâmplărie și strugărie
Oravița-Română.

Aranjament complet pentru

efectuarea de iconostase (tâmpile), tronuri, jețuri, strane, chivoturi, răpizi

și ori-ce alte lucrări de lem-nărie în bisericile noastre de rit oriental.

Schițare și efectuare de planuri după comande, mobile și tot felul de

instrumente de școală, bănci, table, catedre, mașini de socotit etc.

Prețuri moderate. — Garanția desăvârșită.

La cerere atestate despre rezultate de până acum.

